

Î N C H E I E R E

31 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de SRL „Select Stil”,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Select Stil” împotriva Violetei Bârlădeanu cu privire la constatarea încălcării dreptului de proprietate și obligarea restituirii actelor, încasarea cheltuielilor de judecată și,
cererea reconvențională depusă de Bârlădeanu Violeta împotriva SRL „Select Stil” cu privire la încasarea sumelor,
împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 10 noiembrie 2017, SRL „Select Stil” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Violetei Bârlădeanu cu privire la constatarea încălcării dreptului de proprietate și obligarea restituirii actelor.

În cadrul judecării cauzei, Bârlădeanu Violeta a formulat acțiune reconvențională împotriva SRL „Select Stil” privind încasarea sumelor achitate (f.d.125, Vol. I).

Prin hotărârea din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Select Stil”, prin intermediul administratorului Berladean Daniel, împotriva lui Bârlădeanu Violeta privind constatarea încălcării dreptului de proprietate și obligarea restituirii actelor, ca fiind tardivă.

S-a respins cerința din acțiunea inițială privind încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

S-a scos de pe rol cererea reconvențională depusă de Bârlădeanu Violeta împotriva SRL „Select Stil”, privind încasarea sumelor achitate, în baza art. 267 lit. k) din Codul de procedură civilă, din motivul neachitării taxei de stat conform încheierii Judecătorului Holevițcaia Liudmila din data de 18.03.2019.

S-a explicat pârteii Bârlădeanu Violeta că, este în drept să adreseze instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

Prin decizia din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Select Stil”, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 iulie 2021, fără modificări.

A fost încasat de la SRL „Select Stil” în beneficiul Violetei Bîrlădeanu cheltuielile de asistență juridică suportate în sumă de 4 000 de lei. În rest, cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 29 mai 2023, SRL „Select Stil” a depus recurs împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea deciziei contestate, cu pronunțarea unei decizii noi.

Examinând admisibilitatea recursului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din materialele dosarului rezultă că, prin hotărârea din 07 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Select Stil”, prin intermediul administratorului Berladean Daniel, împotriva lui Bârlădeanu Violeta privind constatarea încălcării dreptului de proprietate și obligarea restituirii actelor, ca fiind tardivă.

S-a respins cerința din acțiunea inițială privind încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

S-a scos de pe rol cererea reconvențională depusă de Bârlădeanu Violeta împotriva SRL „Select Stil”, privind încasarea sumelor achitate, în baza art. 267 lit. k) din Codul de procedură civilă, din motivul neachitării taxei de stat conform încheierii Judecătorului Holevițcaia Liudmila din data de 18.03.2019.

S-a explicat pârâtei Bârlădeanu Violeta că, este în drept să adreseze instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

Prin decizia din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Select Stil”, cu menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 07 iulie 2021, fără modificări.

A fost încasat de la SRL „Select Stil” în beneficiul Violetei Bîrlădeanu cheltuielile de asistență juridică suportate în sumă de 4 000 de lei. În rest, cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică a fost respinsă ca neîntemeiată.

Copia deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2023 a fost expediată în adresa participanților la proces, prin intermediul poștei electronice la 23 martie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f.d. 74, vol. III).

În corespundere cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care prevede că decizia integrală se întocmește în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești, completul de judecată constată că, la 17 martie 2023 decizia din 24 ianuarie 2023 a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1) coroborat cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, completul de judecată constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus, anume că decizia din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău prin intermediul poștei electronice a fost expediată la 23 martie 2023 avocatului recurentului, Lazari Constantin, cât și a fost publicată pe portalul unic al instanțelor de judecată la data de la 17 martie 2023. Cu toate acestea, SRL „Select Stil”, a declarat recursul împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la 29 mai 2023, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, ceea ce condiționează declararea recursului ca inadmisibil.

Având în vedere cele menționate supra, Completul de judecată constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 24 martie 2023, de la următoarea zi a comunicării deciziei instanței de apel și a expirat la data de 24 mai 2023, recursul fiind depus la 29 mai 2023, fără o argumentare probată a depășirii termenului. Totodată, careva probe că recurentul nu a avut acces la textul integral al deciziei nu au fost prezentate în instanța de recurs.

Exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit. La caz, fiind depășit termenul de declarare a recursului cu 5 zile.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere probele din dosar, instanța de recurs subliniază că instanța de apel a comunicat în mod eficient decizia contestată, iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla derularea dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel până la momentul depunerii cererii de recurs demonstrează că SRL „Select Stil”, administratorul Berladean Daniel și avocatul Lazari Constantin, nu au depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele respingerii apelului său (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

În acest context, se va reitera că, indiferent de temeiurile invocate de către părți sau participanții la proces, în cazul în care există dovada comunicării hotărârii/deciziei integrale, recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

Circumstanțele constatate supra denotă că SRL „Select Stil”, administratorul Berladean Daniel și avocatul Lazari Constantin, urmau să depună diligența necesară și să se intereseze la ce etapă de examinare se află prezentul litigiu.

Respectiv, Completul de judecată consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului se datorează în exclusivitate inacțiunii administratorului SRL „Select Stil” – Berladean Daniel și avocatul Lazari Constantin.

În acest context, completul de judecată menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt

obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Folosirea cu bună-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Completul de judecată menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), la caz contestarea la timp a actului judecătoresc.

Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, depusă de SRL „Select Stil”, administratorul Berladean Daniel la 29 mai 2023, nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, completul de judecată reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs Ucraina din 03 aprilie 2008, unde se notează că deși în prezenta cauză nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SRL „Select Stil”, administratorul Berladean Daniel.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. b), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către SRL „Select Stil”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc